

Teza: Tajemnica zawodowa. Zajęcia niedopuszczalne

Niedopuszczalnym zachowaniem jest składanie przez radcę prawnego zeznań w charakterze świadka i ujawnianie informacji objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej w sytuacji, kiedy wcześniej obwiniona sprawowała obsługę prawną prowadzonej przez jej przeciwnika procesowego działalności gospodarczej. Czyn popełniony przez obwinioną przed Sądem Rejonowym w M. należy ocenić tym bardziej nagannie, że obwiniona sama złożyła wniosek (występując jednocześnie w charakterze pełnomocnika procesowego) o dopuszczenie dowodu ze swoich zeznań w charakterze świadka.

Sygn. akt. WO - 19/15

ORZECZENIE

z dnia 26 stycznia 2016 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Jarosław Sobotka (sprawozdawca)

Sędziowie: SWSD Emilia Wanda Małkowska

SWSD Elżbieta Kucharska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r. pr. Krzysztofa Bodio po

rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2016 r. na rozprawie sprawy radcy prawnej J. C.

obwinionej z art. 64 ust 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych w zw. art. 22 ust. 1 lit. f Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz z art 64 ust 1 pkt1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych

z powodu odwołania pokrzywdzonego i obwinionej

od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 5 stycznia 2015 r., sygn. akt D 29/K/2014

orzeka:

1. zmienić orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 5 stycznia 2015 r w zakresie wymiaru kary w ten sposób, że:
 - za czyn opisany w pkt 1.1 orzeczenia wymierzyć karę pieniężną w kwocie 5.000 zł płatną na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach
 - za czyn opisany w pkt 1.2 orzeczenia wymierzyć karę pieniężną w kwocie 5.000 zł na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach

2. zasądzić od obwinionej koszty postępowania odwoławczego w zryczałtowanej wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące zł) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 5 lutego 2015r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, uznał radcę prawnego J. C. winną zarzucanych jej czynów, polegających na tym, że:

1.

w dniu 14.08.2012r. występowała jako pełnomocnik pozwanej I. K. w toczącej się przed Sądem Rejonowym w M. sprawie z powództwa R. K. przeciwko I. K. o ochronę naruszonego posiadania mimo, iż w sprawie tej złożyła w tym dniu zaznania jako świadek, tj. popełnienie czynu opisanego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 22 ust. 1 lit. f Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

2.

w dniu 14.08.2012r. w M. składała zeznania jako świadek w toczącej się przed Sądem Rejonowym w M. sprawie z powództwa R. K. przeciwko I. K. o ochronę naruszonego posiadania występując równocześnie w tej sprawie jako pełnomocnik pozwanej i wnosząc o dopuszczenie dowodu z jej zeznań jako świadka, ujawniając w trakcie tych zeznań informacje jakie uzyskała w trakcie wcześniej sprawowanej obsługi prawnej prowadzonej przez R. K. działalności gospodarczej, tj. popełnienie czynu opisanego w art. 64 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych.

Sąd pierwszej instancji wymierzył obwinionej karę pieniężną w wysokości 2.000,00 zł. za każde z popełnionych przewinień oraz obciążył obwinioną kosztami postępowania.

Odwołania od orzeczenia z dnia 5 lutego 2015r. złożyli zarówno obwiniona J. C., jak i pokrzywdzony R. K.. Pokrzywdzony w swoim odwołaniu zarzucił:

- naruszenie art. 65 ust. 2 ba ustawy o radcach prawnych - poprzez orzeczenie kary w wysokości poniżej ustawowego minimum,
- powołanie w orzeczeniu nieistniejącego przepisu art. 65 ust. 1 pkt 3a ustawy o radcach prawnych,
- orzeczenie kary niewspółmiernie łagodnej do stopnia dokonanych naruszeń,
- pominięcie w postępowaniu dyscyplinarnym naruszenia, polegającego na udziale obwinionej w postępowaniu o podział majątku przed Sądem Rejonowym w M., sygn. akt (...) - co stanowi naruszenie zasad etyki radcy prawnego określonych w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego w szczególności w art. 22 ust. 2 Kodeksu.

Obwiniona w swoim odwołaniu - pismo z dnia 31.03.2015r. - nie wskazała żadnych zarzutów, nie zawarła także żadnych wniosków, nie uzasadniła w żaden sposób powodów skarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 433 §1 k.p.k., w związku z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. z dnia 18 marca 2015 r. Dz.U. z 2015 r. poz. 507) sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach środka odwoławczego, a w zakresie szerszym o tyle, o ile ustawa to przewiduje. W niniejszej sprawie nie wystąpiła żadna przesłanka obligująca Sąd do wyjścia poza granice zaskarżenia.

Odwołanie pokrzywdzonego z dnia 17 marca 2015r. zasługuje na uwzględnienie jedynie w zakresie zarzutu orzeczenia przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Katowicach kary rażąco niewspółmiernej do stopnia dokonanych przez obwinioną przewinień dyscyplinarnych. Oba czyny popełnione przez obwinioną Radcę Prawną J. C. stanowią poważne uchybienia i świadczą o nieprawidłowym wykonywaniu zawodu radcy prawnego. Kodeks Etyki Radcy Prawnego, w brzmieniu

obowiązującym przez dniem 1 lipca 2015r. (Uchwała Nr 8/VI/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki radcy Prawnego) w Tytule 3 wymienia zajęcia niedopuszczalne, a więc sytuacje, kiedy radca prawny nie może prowadzić sprawy, ani udzielić w jakiegokolwiek formie porady prawnej klientowi. Chodzi tu między innymi o sytuację, kiedy radca prawny złożył wcześniej w sprawie, w której zamierza występować w charakterze pełnomocnika, zeznanie jako świadek (art. 22 ust. 1 pkt f Kodeksu Etyki Radcy Prawnego). Tymczasem obwiniona w dniu 14.08.2012r. występowała w sprawie przed Sądem Rejonowym w M.w charakterze pełnomocnika I. K. pomimo tego, że wcześniej, w tej samej sprawie, złożyła zeznania jako świadek. Czyn ten stanowił więc naruszenie powołanego wyżej przepisu Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, a jego brzmienie nie może budzić żadnych wątpliwości interpretacyjnych.

Naruszenie obowiązujących każdego radcę prawnego zasad stanowi także drugi czyn popełniony przez obwinioną - nie może budzić żadnych wątpliwości, że niedopuszczalnym zachowaniem jest składanie przez radcę prawnego zeznań w charakterze świadka i ujawnianie informacji objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej w sytuacji, kiedy wcześniej obwiniona sprawowała obsługę prawną prowadzonej przez jej przeciwnika procesowego działalności gospodarczej. Czyn popełniony przez obwinioną w dniu 14.08.2012r. przed Sądem Rejonowym w M. należy ocenić tym bardziej nagannie, że obwiniona sama złożyła wniosek (występując jednocześnie w charakterze pełnomocnika procesowego) o dopuszczenie dowodu ze swoich zeznań w charakterze świadka. Art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych jednoznacznie zobowiązuje radcę prawnego do utrzymania w tajemnicy wszystkiego, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Ochrona tajemnicy zawodowej jest nie tylko podstawą zaufania klienta do pełnomocnika, ale także gwarancją konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich. Radca prawny dopuszczając do uzyskania przez osobę trzecią danych klienta objętych tajemnicą, działa wbrew jego interesom i narusza jego zaufanie. Takie zachowanie radcy prawnego wpływa na negatywne postrzeganie osób wykonujących zawód zaufania publicznego.

W pozostałym zakresie zarzuty podniesione przez pokrzywdzonego nie zasługują na uwzględnienie. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, iż w niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy ustawy o radcach prawnych w brzmieniu obowiązującym przed dniem 25 grudnia 2014r. Zgodnie więc z wówczas obowiązującym brzmieniem art. 65 ust. 3a ustawy o radcach prawnych zasądzana kara pieniężna nie mogła być niższa od połowy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za miesiąc poprzedzający datę orzeczenia dyscyplinarnego i nie wyższą od pięciokrotności tego wynagrodzenia. Formułując zarzuty w tym zakresie obwiniony oparł się błędnie na brzmieniu ustawy o radcach prawnych obowiązującym po dniu 25 grudnia 2014r. i nie mającym zastosowania w niniejszej sprawie - zgodnie z przepisami przejściowymi do postępowań dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy i do tego czasu niezakończonych stosuje się bowiem do ich zakończenia w danej instancji przepisy dotychczasowe.

Nie zasługuje także na uwzględnienie podniesiony przez pokrzywdzonego zarzut pominięcia w postępowaniu dyscyplinarnym naruszenia, polegającego na udziale obwinionej w postępowaniu o podział majątku przed Sądem Rejonowym w M., sygn. akt (...). Sądy dyscyplinarne rozpoznają bowiem sprawy w zakresie zarzutów wskazanych przez rzecznika dyscyplinarnego we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego - tymczasem we wniosku z dnia 9 grudnia 2014r. zarzut taki nie został postawiony.

Odwołanie obwinionej radcy prawnego J. C. z dnia 31 marca 2015r. jest oczywiście bezzasadne. Pismo obwinionej nie zawiera żadnych podstaw odwoławczych, obwiniona nie podnosi żadnych zarzutów i nie uzasadnia w żaden sposób, z jakiego powodu jej zdaniem orzeczenie sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji jest nieprawidłowe. Nie wskazuje także żadnych wniosków w zakresie skarżonego orzeczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę Wyższy Sąd Dyscyplinarny, na podstawie art. 437§1 kpk w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, orzekł jak w sentencji. Sąd orzekła na niekorzyść obwinionej zgodnie z art. 434 §1 kpk w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 Ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015r. nr 86/IX/2015.

Zgodnie z art. 62² ust. 2 ustawy o radcach prawnych od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji przysługuje stronom, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych prawo wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego. Kasację wnosi się do Sądu Najwyższego, za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem (art. 62⁴ Ustawy o radcach prawnych).